

DIGITÁLNÍ UČEBNÍ MATERIÁL

Pořadové číslo DUM	252
Jméno autora	Jana Malečová
Datum, ve kterém byl DUM vytvořen	25.1.2012
Ročník, pro který je DUM určen	9.
Vzdělávací oblast (klíčová slova)	Člověk a příroda
Metodický list - výstižný popis způsobu použití DUM	Přírodopis. Mineralogie. Nerost (minerál), fyzikální a chemické vlastnosti nerostů. Opakovací test .

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Jakého chemického složení je **tuha**?
Jak se jí jinak říká?
2. Co je **CaCO₃**?
3. Pojmenuj jednu rudu – olova:
4. Jiným slovem **nerost**:
5. Nejčastější prvek v zemské kůře:
6. Hořlavý nerost:
7. Spolu se slídou a křemenem je v žule přítomný nerost:
8. Nerost 4. ve stupnici tvrdosti:
9. Jaký nerost krystalizuje jako šestiboký hranol s klenci?
10. Jaká ruda přitahuje magnet?
Proč?
11. Jiným názvem **kazivec**:
12. Jaký kujný kov se získává rýžováním?
13. Co je **pyrop**? Využívá se ve: **š p - - - - - í.**
14. Co je typické pro **křišťál**?
Podtrhni, co je správně: nerost průsvitný – průhledný –
neprůhledný.
Je lesklý – bez lesku.
15. Mezi uvedené pojmy jeden nepatří. Podtrhni jej a vysvětli, proč.
Hnědel, pyrit, fluorit, magnetovec, krevel

1. Jakého chemického složení je nerost 10. ve stupnici tvrdosti?
Napiš, jak se jmenuje.
2. Co je ***SiO₂***?
3. Pojmenuj rudu ***hliníku***.
4. Uveď nerost dobře rozpustný ve vodě.
5. Jak se říká velmi tvrdým nerostům, bezbarvým či různě zbarveným, s vysokým leskem?
6. Ryje ***živec*** do ***kalcitu***?
7. Co je ***opál***?
8. Shluky krystalů se nazývají drúzy. Jsou typické pro nerost.....
9. Nerost s kovovým leskem, černým vrypem, sloučenina síry:
10. Uveď jednu odrůdu ***křemene***. Jak je zbarvený?
11. Jiným slovem ***kalcit***:
12. Jakou chemickou látkou se dokazuje jeho přítomnost ?
13. Nazývá se tak zkamenělá pryskyřice. Jedná se o a nachází se v Evropě na pobřeží moře.
14. Tento nerost patří mezi ***sírany***, krystalizuje v jednoklonné krystalové soustavě, je měkký, bílý nebo nažloutlý, někdy bezbarvý. Jedná se o Využívá se v lékařství a ve
15. V následující charakteristice ***pyritu*** je jedna chyba. Podtrhni ji a napiš správné znění.

Tvrdot 6-6,5, barva mosazná až zlatožlutá, hustota 5g/cm³, bez lesku, křehký, krychlová s.

ŘEŠENÍ

NEROSTY – opakování

A

1. Jakého chemického složení je **tuha**? **C (uhlík)**
Jak se jí jinak říká? **grafit**
2. Co je **CaCO₃**? **kalcit (uhličitan vápenatý)**
3. Pojmenuj jednu rudu – olova: **galenit**
4. Jiným slovem **nerost**: **minerál**
5. Nejčastější prvek v zemské kůře: **kyslík**
6. Hořlavý nerost: **síra**
7. Spolu se slídou a křemenem je v žule přítomný nerost: **živec**
8. Nerost 4. ve stupnici tvrdosti: **kazivec (fluorit)**
9. Jaký nerost krystalizuje jako šestiboký hranol s klenci? **křemen**
10. Jaká ruda přitahuje magnet? **magnetovec (magnetit)**
Proč? **Obsahuje železo.**
11. Jiným názvem **kazivec**: **fluorit**
12. Jaký kujný kov se získává rýžováním? **zlato**
13. Co je **pyrop**? Využívá se ve: **š p - - - - - í. šperkařství**
14. Co je typické pro **křišťál**?
Podtrhni, co je správně: nerost průsvitný – průhledný –
neprůhledný. **průhledný**
Je lesklý – bez lesku. **lesklý**
15. Mezi uvedené pojmy jeden nepatří. Podtrhni jej a vysvětli, proč.
Hnědel, pyrit, fluorit, magnetovec, krevet
Fluorit, není ruda kovu.

NEROSTY – opakování

B

1. Jakého chemického složení je nerost 10. ve stupnici tvrdosti?
Napiš, jak se jmenuje. **C (uhlík). Diamant.**
2. Co je **SiO_2** ? **křemen (oxid křemičitý)**
3. Pojmenuj rudu **hliníku**. **bauxit**
4. Uveď nerost dobře rozpustný ve vodě. **sůl kamenná**
5. Jak se říká velmi tvrdým nerostům, bezbarvým či různě zbarveným, s vysokým leskem? **drahé kameny**
6. Ryje **živec** do **kalcitu**? **ano**
7. Co je **opál**? **odrůda křemene, beztvary nerost**
8. Shluky krystalů se nazývají drúzy. Jsou typické pro nerost **křemen (ametyst, křišťál atd.)**.
9. Nerost s kovovým leskem, černým vrypem, sloučenina síry: **pyrit**
10. Uveď jednu odrůdu **křemene**. Jak je zbarvený? **mléčný křemen – bělavý, nažloutlý, křišťál – bezbarvý, ametyst – fialový, růženín, záhněda aj.**
11. Jiným slovem **kalcit**: **vápenec**
12. Jakou chemickou látkou se dokazuje jeho přítomnost ? **HCl (kys.chlorovodíková)**
13. Nazývá se tak zkamenělá pryskyřice. Jedná se o **jantar** a nachází se v Evropě na pobřeží **Baltského** moře.
14. Tento nerost patří mezi **sírany**, krystalizuje v jednoklonné krystalové soustavě, je měkký, bílý nebo nažloutlý, někdy bezbarvý. Jedná se o **sádrovec** . Využívá se v lékařství a ve **stavebnictví**.
15. V následující charakteristice **pyritu** je jedna chyba. Podtrhni ji a napiš správné znění.
Tvrđost 6-6,5, barva mosazná až zlatožlutá, hustota 5g/cm³, bez lesku, křehký, krychlová s. kovový lesk